

Učne ure okoljske vzgoje

Sabina Lepen Narič

Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana

Mednarodna konferenca o
odgovornem ravnanju s hrano in
drugi primeri dobrih praks
15. december 2016

Okoljska vzgoja

V luči Maastrichtske izjave o globalnem izobraževanju (2002), ki je opredeljena kot "izobraževanje, ki ljudem odpira oči in um za resničnosti globaliziranega sveta ter jih prebuja, zato da bi bilo mogoče uresničiti pravičnejši svet, v katerem bi bilo več enakosti in človekovih pravic za vse" poskušam dijake z izkustvenim učenjem spodbujati k lastni odgovornosti in aktivnosti.

- **Vedno bolj se je potrebno zavedati, da je temelj odgovornega odnosa do okolja izobraževanje, ki ni le posredovanje in pridobivanje znanja, ampak dejavno spreminjanje kulture obnašanja in ravnanja**

Problemi?

- **Koga?** (Aktivni le posamezni dijaki, običajno eni in isti)
- **Kdo?** (Aktivni le posamezni učitelji, mentorji ekošole)
- **Kdaj ?** (Urnik)
- **Kako?** (med poukom; obsežen UN)

Učne ure okoljske vzgoje

- šest delavnic za učitelje z uporabnimi gradivi za seznanjanje novincev s poslanstvom in delom ekošole, za ozaveščanje o odgovornem ločevanju odpadkov, o odgovornem potrošništvu
- dve izvenšolski dejavnosti, ki poglobljata zavedanje o globalni razsežnosti problema preskrbe s hrano.

Cilji?

- širitev dejavnosti na vse dijake, seznanjanje z različnimi področji delovanja Ekošole že v prvem letniku
- Večja vključenost učiteljev, ki niso neposredno v ožjem odboru ekošole
- časovno usklajevanje obsežnega gimnazijskega učnega načrta z dodatnimi aktivnostmi

1. delavnica

Plodovi ekošole

- uporabna na začetku in ob koncu šolskega leta
- na učnem listu je upodobljen piktogram simbola ekošole, t.i. ekodrevo
- navodila za izvedbo delavnice

Dijaki opazujejo obstoječe stanje na šoli in vizualizirajo izboljšave.

2. delavnica

Sodelujmo v Ekošoli

Ekodrevo s področji delovanja ekošole

- energija
- odpadki
- zdravje in dobro počutje
- voda
- biotska raznovrstnost
- okolica šole
- trajnostna mobilnost
- ohranjanje našega sveta
- drugo

Dijaki se seznanijo z možnostmi aktivne vključitve v delo ekošole in izberejo svoje prednostno področje.

3. delavnica

Izbor razrednega predstavnika Ekošole

4. delavnica

Ločevanje odpadkov

plastenke, konzerve in pločevinke, votla sestavljena embalaža mleka, sokov ipd. (tetrapak), plastenke čistil in pralnih sredstev, plastične vrečke in jogurtovi lončki, plastična embalaža šamponov, zobnih past in tekočih mil, embalaža CD-jev in DVD-jev, plastična in aluminijasta folija, embalaža iz stiropora

časopisi in revije, zvezki in knjige, prospekti in katalogi, pisemske ovojnice, pisarniški in ovojni papir, papirnate nakupovalne vrečke, kartonska embalaža in lepenka.

steklenice živil in pijač, steklena embalaža zdravil in kozmetike, kozarci vložnih živil, druga steklena embalaža

zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavna usedlina in filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, kuhani ostanki hrane in gnilo sadje, papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke, odpadno vejevje, trava in listje, stara zemlja lončnic, rože in plevel.

plenice in mačji pesek, ohlajen pepel in vrečke iz sesalca, tkanine, usnje in šiviljski odpadki, kasete, filmi in fotografije, pluta in guma, keramika, porcelan in klasične žarnice z žarilno nitko, izolacijsko in avtomobilsko steklo.

odsluženi akumulatorji, baterije, barve in topila, kemikalije, olja in masti, pesticidi, pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, zdravila, neonske cevi, vse, kar je opremljeno s simboli za nevarne snovi in njihovo embalažo.

5. delavnica

Najpogostejše napake pri ločevanju odpadkov

Najpogostejše napake pri ločevanju	NEPRAVILNO	PRAVILNO
V zabojnik za embalažo odložite embalažo z vsebinovred (pravilno je, da embalažo pred odlaganjem izpraznite in stisnete).		
Papirnate brisačke in robčke odlagate v zabojnik za preostanek odpadkov (pravilno je, da papirnate robčke, brisačke in serviete odložite v zabojnik za biološke odpadke).		
Ker je zabojnik za preostanek odpadkov premajhen ali jih je pred stavbo premalo, odpadke v navadnih vrečah odlagate poleg zabojnika (rešitev je, da naročite večji oz. dodatni zabojnik).		
Kosovne odpadke po čiščenju garaže, hiše itd. odložite poleg zabojnikov (ne pozabite: kosovne odpadke je treba odpeljati v zbirni center ali naročiti njihov odvoz).		
Odpadno kuhinjsko olje ali mast zlijete v straniščno školjko, vanjo odvržete tudi kondome in palčke za čiščenje ušes (pravilno je, da odpadno olje in mast odnesete v bližnji zbirni center, kondome in palčke za čiščenje ušes pa odložite v zabojnik za preostale odpadke).		

6. delavnica:

Ekološke oznake

7. Ogled filma

» Ne meč' mo hrane stran«

- ob svetovnem dnevu hrane
- raziskovanje zavržene hrane
- kritično razmišljanje kaj jedo, koliko (česa) jedo, koliko hrane zavržejo, kako je bila hrana pridelana in predelana, kdo v tej verigi ima korist....
- razmišljanje o globalnih socialnih, okoljskih in ekonomskih problemih, povezanih z zavrženo hrano

8. Obisk delavnice

» Hrana v oblaku: jej lokalno, misli globalno«

- sejem Narava – zdravje
- projekt Odgovorno s hrano
- znanje in usposobljenost prevzemanja odgovornih sprememb v globalnem kontekstu (pre)hrane

Zaključek

Delavnice na preprost način:

- spodbujajo dijake k ozaveščanju in pridobivanju novih znanj
- razvijajo sposobnosti kritičnega mišljenja in drugih osebnostnih in družbenih veščin povezanih z globalnimi izzivi.

Razrednikom in učiteljem bi bilo potrebno ponuditi več praktičnih učnih gradiv in didaktičnih pripomočkov za vzgojo dijakov za aktivno državljanstvo.

Tako bi lahko vsi skupaj učinkoviteje prispevali k bolj pravičnim, trajnostnim ekonomskim, socialnim in okoljskim rešitvam.